

Ontwikkeling honoraria 2008

Versie 1.31

Utrecht, november 2007

| DBC || Onderhoud |||
Diagnose Behandeling Combinatie

Revisies

Onderstaande tabel geeft de revisies aan dit document weer.

Datum	Persoon	Versie	Actie
04-09-2007	Kris van der Meij	1.0	Creatie
15-10-2007	Kris van der Meij	1.2	Aanpassing toevoegen schatting effect herberekening
23-11-2007	Kris van der Meij	1.3	Gewogen gemiddelde poorthonoraria ontwikkeling wordt poorthonorariumomzet-ontwikkeling. Toevoegen omzetcijfers prognose ogv. DIS-data 2005
29-11-2007	Kris van der Meij	1.31	Commentaar Joost Warners verwerkt

Inhoudsopgave

1	HONORARIA 2007 - 2008	4
1.1	INLEIDING	4
1.2	OMZETTING SEH-NORMTIJD.....	4
1.3	SIGNIFICANTE INVLOEDSFACTOREN.....	5
1.4	ONTWIKKELING HONORARIUM-OMZET.....	6
1.5	UURTARIEF MEDISCH SPECIALISTEN PER 2008	9
1.6	RESULTEREND EFFECT.....	10

1 HONORARIA 2007 - 2008

1.1 Inleiding

Met dit document geeft DBC-onderhoud de ontwikkeling van de honorarium-omzet per specialisme van prijspeil 2007 naar 2008 in beeld op basis van landelijke productie-aantallen:

- op basis van het in augustus 2007 berekende prijspeil 2008;
- op basis van het in november 2007 berekende prijspeil 2008;

Daarnaast geeft § 1.5 apart weer hoe per specialisme de correctie van het uurtarief naar € 135,50 uitwerkt.

De procentuele ontwikkeling van honorariumomzet is gebaseerd op landelijke productieaantallen. Vertrekpunt is de DBC-honorarium-omzet per 2007, die berekend is met de geldende tarieventabel 2007 maal de landelijke DBC-productieaantallen in 2007 parameters. Bij lokale onderhandelingen dienen deze percentages behoedzaam toe te worden gepast, omdat de DBC-productie lokaal sterk kan verschillen met de landelijke DBC-productie.

1.2 Omzetting SEH-normtijd

De toegepaste werkwijze bij het overbrengen van DBC-normtijd van zorgtype 12 naar 11, met het daarbij gehanteerde percentage parallel lopende DBC's van 10 % en de omzetting per DBC werd niet onderschreven in het veld. Bovendien neemt de herkenbaarheid van de normtijden na rondrekening 2007 te sterk af door de in augustus toegepaste omzetting van SEH-normtijd.

Dit leidt tot een herberekening van prijspeil 2008, en een uitlevering van een nieuwe versie van de DBC-tarieventabel december 2007. Ook is besloten de wetenschappelijke verenigingen december 2007 de vrijkomende SEH-minuten in detail te laten verdelen met behulp van een nieuwe rondrekentool. Daarnaast zal het compensatiemechanisme m.b.t. de onder- en overdekking in de profielen van ondersteunende producten worden herijkt. Met de uitkomsten berekent DBC-onderhoud januari 2008 opnieuw de productprijzen, waarna de nieuwe honoraria per april 2008 ingaan.

Net zoals in augustus hanteert DBC-onderhoud het principe van minuutneutraliteit: voor en na de productprijsberekening beschikt elk medisch specialisme over hetzelfde aantal minuten. Begin oktober 2007 is besloten de prognosticering van productieaantallen 2007 uit te gaan van afsplitsfactoren voor het enkelvoudig consult op basis van zorgprofielen ronde 12. Dit betekent dat de berekening november zich bedient van de meest actuele beschikbare casemix ten opzichte van de berekening augustus.

Omdat de parallelle- en seriële productie in 2008 niet meer kan worden geregistreerd, gevalideerd en gedeclareerd, brengt DBC-onderhoud de niet meer declareerbare SEH-normtijd over naar de DBC's buiten zorgtype 12, door alle normtijd van die DBC's iets te verhogen. Resultaat is de minuutneutraliteit, bij een afnemend productieaantal. Omdat de afname van het productieaantal verhogend kan werken op de ontwikkeling van de gewogen gemiddelde poorthonoraria is in overleg met de NZA en VWS besloten vanaf nu de ontwikkeling in omzetcijfers uit te drukken.

1.3 Significante invloedsfactoren

De volgende belangrijke factoren hebben effect op het honorarium per specialisme:

1. het in 2008 wegvallen van de incidentele compensaties over 2007 voor de in 2006 gemiste inkomsten vanwege de versnelde invoering van het Enkelvoudig Consult leidt tot een daling van de honoraria;
2. de toepassing van veel vollediger DIS-data registratiejaar 2005 leidt tot een herijking op twee niveau's;
  - o de onderlinge verhoudingen van de productie-aantallen zijn nu gebaseerd op gegevens van 96 ziekenhuizen, dit waren er 56. De invloed hiervan lijkt miniem;
  - o de DBC-profielen zijn nu gebaseerd op gegevens van 96 ziekenhuizen, dit waren 22, waaronder veel koploperziekenhuizen. De daling van de ondersteunerhonoraria doet vermoeden dat ziekenhuizen met een lichtere productie in aandeel groeien;
3. de tweede rondrekening normtijden, uitgevoerd in het voorjaar van 2007 vanwege:
  - o wegingsverschillen in productieaantallen, gebruikt in de casemixen van de 1^e rondrekening 2004-2005, de 2^e rondrekening 2007 en alle productprijsberekening van de afgelopen jaren. De basis van elke uitgevoerde berekening is een ander productievolume, wat zich in elke omzet na elk prijspeil manifesteert;
4. de invoering van productstructuur 2008, waarin zorgtype 12 vervalt en het B-segment wordt uitgebreid. Alleen de uitbreiding van het B-segment kan tot forse omzetwijzigingen leiden, omdat per 2007 het uurtarief van € 147,50 nog bedraagt;
5. de invoering van het nieuwe uurtarief à € 135,50. Merk op dat productie in het B-segment in waarde daalt.

Een ander significant effect op de inkomsten van de medisch specialisten is het vervallen van de lumpsum. DBC-onderhoud beschikt niet over historische lumpsumgegevens, en kan zodoende geen effect in beeld brengen.

Navolgende paragraaf geeft weer van welke factor welke invloed uitgaat per specialisme.

1.4 Ontwikkeling honorarium-omzet

Onderstaande tabel geeft weer hoe de honorarium-omzet zich per specialisme ontwikkelt in miljoenen €, in verschillende stappen. Navolgende pagina geeft de uitleg per kolom.

Specialisme-omzet (M€)	Honorarium	Omzet 2007	GnIndCmpEC	NaDataR12	NaRRNT07	NaSEHenB	NaUurt08
Allergologie	PH	5,8	5,0	5,2	2,8	2,7	2,9
Anesthesiologie	PH	8,9	8,6	8,6	11,1	10,9	18,7
Cardiologie	PH	171,1	163,2	164,4	131,9	121,0	114,8
Dermatologie	PH	53,6	49,2	49,6	45,7	45,3	51,7
Gastro-enterologie	PH	34,4	33,9	33,2	29,9	31,4	39,4
Gynaecologie	PH	142,3	125,4	127,3	123,4	136,2	141,6
Heelkunde	PH	170,1	163,1	163,6	182,3	180,1	184,4
Inwendige geneeskunde	PH	141,4	140,8	140,4	158,6	147,7	155,1
Keel- neus- oorheelkunde	PH	76,2	70,8	71,2	67,5	68,6	75,8
Kindergeneeskunde	PH	64,5	61,2	62,4	67,5	67,3	132,5
Klinische geriatrie	PH	18,9	18,9	18,9	16,6	16,7	17,9
Longgeneeskunde	PH	76,0	71,4	71,4	67,3	66,1	80,0
Neurochirurgie	PH	17,4	17,3	17,4	18,4	19,3	22,2
Neurologie	PH	83,9	80,0	80,2	75,5	83,1	105,4
Oogheelkunde	PH	86,3	82,5	83,9	74,5	75,4	87,4
Orthopedie	PH	66,4	63,4	63,5	65,4	69,2	90,0
Plastische chirurgie	PH	26,9	26,4	26,4	28,7	29,9	36,1
Psychiatrie	PH	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,8
Radiologie	PH	3,0	3,0	3,1	3,2	3,2	4,8
Radiotherapie	PH	18,4	17,4	17,4	13,0	11,7	14,9
Reumatologie	PH	18,8	17,7	17,7	21,9	28,5	35,3
Thoraxchirurgie	PH	20,6	19,7	19,7	17,7	16,8	19,5
Urologie	PH	66,5	63,2	63,2	57,9	59,5	61,4
Anesthesiologie	OH	215,5	165,8	145,6	149,1	184,3	240,6
Cardiologie	OH	2,4	1,5	(a)		0,9	0,9
Gastro-enterologie	OH	19,7	14,9	(a)		(c) 0,8	1,1
Heelkunde	OH	4,7	2,9	(a)		1,6	1,6
Inwendige geneeskunde	OH	1,9	0,5	(a)		0,3	0,3
Klinische chemie	OH	(b)					40,4
Medische microbiologie	OH	102,2	74,8	(a)		74,5	55,4
Neurologie	OH	9,3	7,5	(a)		5,3	6,6
Nucleaire geneeskunde	OH	42,1	35,9	(a)		35,8	33,7
Pathologische anatomie	OH	68,9	47,8	(a)		53,9	72,2
Radiologie	OH	205,6	146,7	(a)		154,1	215,4

Tabel 1 – ontwikkeling honorarium-omzet in miljoen €

Uitleg bij Tabel 1 en Tabel 2

Honorarium	PH = honorarium poort OH = honorarium ondersteunende en overige producten
Omzet 2007	Omzet 2007, bepaald op basis van de in 2007 geldende prijzen maal de geprognosticeerde DBC-aantallen 2007
GnIncidCmpEC	De omzet muteert door het wegvallen van de incidentele compensatie Enkelvoudig Consult
NaDataR12	De herberekening van prijspeil 2007 met oude normtijden levert vaak lagere omzetten na het gebruik van ongeveer 3 x zoveel data uit de DIS van 2005.
NaRRNT07	De omzet muteert als gevolg van de tweede rondrekening normtijden
NaSEHenB	De omzet muteert vooral als gevolg van de uitbreiding van het B-segment. Door het gebruik van recentere wegingsfactoren bij de bepaling van de casemix stelt de omzet zich opnieuw in.
NaUurt08	De omzet muteert door de invoering van het uurtarief à € 135,50.
Resultierend	Het percentage mutatie van de omzet per 2008, afgezet tegen de omzet op basis van de DBC-tarientabel 2007.

Opmerkingen bij Tabel 1 en Tabel 2

Tabel 2 is gebaseerd op Tabel 1.

- Ad (a): Vanwege het abusievelijk meenemen van de normtijden van de verrichtingen voor derden onstonden er incorrecte ondersteuner-omzetten. Dit was op korte termijn niet te corrigeren;
- Ad (b): Klinische Chemie bestaat vanaf 2008 als apart declarerend medisch specialisme. Zodoende is er geen omzet voor 2007 te bepalen.
- Ad (c) De productprijsberekening gebruikt vanaf 2007 uitsluitingen van uitgevoerde zorgactiviteiten door poorters voor andere poorters. Enkele ondersteuneromzetten dalen per 2008 flink als gevolg van deze verscherpte criteria onder welke de ondersteunertijd wordt toegekend, zoals Gastro-enterologie.

In het geval dat de omzet ondersteunende- en overige producten kleiner is dan € 100.000,-, wordt deze opgeteld bij de poorthonorariumomzet, ten behoeve van de leesbaarheid.

De cijfers zijn gebaseerd op zoveel mogelijk constante productieaantallen. Bij kolom **NaSEHenB** neemt - door het vervallen van zorgtype 12 - het productieaantal in 2008 parameters af. Omdat dit minuutneutraal gebeurt, ontstaat hierdoor geen omzeteffect.

Uitleg bij Tabel 2

Elke kolom geeft in % het effect van één wijziging. De gele kolom geeft het effect cumulatief,

Reumatologie als voorbeeld

Op het eerste gezicht vertoont de ontwikkeling van de omzet bij Reumatologie een onverwachte stijging onder de kolom **NaSEHenB**. Oorzaak blijkt het volgende:

Reumatologen verdienen in A-segment met nieuwe normtijden eerst 19,5 M€. Hiervan gaat productie twv. 7,8 M€ naar B-segment. Tegen € 147,50 is dat in B-segment 14,3 M€ waard, wat de toename van 30,4 % onder de kolom **NaSEHenB** verklaart. Als gevolg van het nieuwe uurtarief stijgt de omzet in de volgende kolom nog met 23,9 %.

Voor Reumatologie wordt – door de voor hun fors uitvallende uitbreiding van het B-segment – het effect van de invoering van het nieuwe uurtarief onderdrukt in de kolom **NaUurt08**.

1.4.1 Ontwikkeling honorarium-omzet in %

Onderstaande tabel geeft weer hoe de honorarium-omzet zich per specialisme ontwikkelt in %, in verschillende stappen. Navolgende pagina geeft de uitleg per kolom.

Specialisme-omzet (%)	Honorarium	GnIncidCmpEC	NaDataR12	NaRRNT07	NaSEHerB	NaUurt08	Resultierend
Allergologie	PH	-13,7%	3,6%	-45,1%	-4,2%	7,2%	-49,6%
Anesthesiologie	PH	-3,7%	0,1%	28,9%	-1,6%	70,9%	109,1%
Cardiologie	PH	-4,6%	0,7%	-19,8%	-8,3%	-5,1%	-32,9%
Dermatologie	PH	-8,1%	0,7%	-7,8%	-0,8%	14,1%	-3,5%
Gastro-enterologie	PH	-1,6%	-2,1%	-9,8%	4,9%	25,6%	14,5%
Gynaecologie	PH	-11,9%	1,5%	-3,0%	10,3%	4,0%	-0,5%
Heelkunde	PH	-4,1%	0,3%	11,4%	-1,2%	2,4%	8,4%
Inwendige geneeskunde	PH	-0,5%	-0,3%	12,9%	-6,9%	5,0%	9,7%
Keel- neus- oorheelkunde	PH	-7,1%	0,5%	-5,2%	1,7%	10,5%	-0,6%
Kindergeneeskunde	PH	-5,2%	1,9%	8,2%	-0,3%	96,8%	105,3%
Klinische geriatrie	PH	0,0%	0,1%	-12,3%	0,5%	7,2%	-5,4%
Longgeneeskunde	PH	-6,1%	0,0%	-5,8%	-1,8%	21,1%	5,2%
Neurochirurgie	PH	-0,9%	0,6%	5,8%	4,9%	15,0%	27,3%
Neurologie	PH	-4,6%	0,2%	-5,9%	10,1%	26,7%	25,6%
Oogheelkunde	PH	-4,5%	1,8%	-11,3%	1,3%	15,8%	1,3%
Orthopedie	PH	-4,6%	0,2%	3,0%	5,8%	30,0%	35,4%
Plastische chirurgie	PH	-1,9%	0,3%	8,7%	4,2%	20,7%	34,4%
Psychiatrie	PH	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	7,2%	7,1%
Radiologie	PH	0,0%	3,5%	3,3%	0,1%	50,0%	60,5%
Radiotherapie	PH	-5,4%	0,1%	-25,2%	-10,1%	27,3%	-19,1%
Reumatologie	PH	-5,6%	0,0%	23,2%	30,4%	23,9%	88,0%
Thoraxchirurgie	PH	-4,2%	0,0%	-10,3%	-5,0%	15,9%	-5,4%
Urologie	PH	-5,0%	0,1%	-8,5%	2,9%	3,1%	-7,7%
Anesthesiologie	OH	-23,0%	-12,2%	2,4%	23,6%	30,6%	11,7%
Cardiologie	OH	-39,1%	(a)		-35,1%	-5,7%	-62,7%
Gastro-enterologie	OH	-24,6%	(a)	(c)	-94,5%	33,1%	-94,5%
Heelkunde	OH	-37,7%	(a)		-46,4%	1,5%	-66,1%
Inwendige geneeskunde	OH	-74,9%	(a)		-38,5%	6,4%	-83,6%
Klinische chemie	OH	(b)					
Medische microbiologie	OH	-26,8%	(a)		-0,4%	-25,7%	-45,8%
Neurologie	OH	-19,4%	(a)		-29,4%	24,6%	-29,1%
Nucleaire geneeskunde	OH	-14,7%	(a)		-0,4%	-5,7%	-19,9%
Pathologische anatomie	OH	-30,6%	(a)		12,7%	33,9%	4,8%
Radiologie	OH	-28,7%	(a)		5,0%	39,8%	4,7%

Tabel 2 – ontwikkeling honorarium-omzet in %

1.5 Uurtarief medisch specialisten per 2008

Het uurtarief van de medisch specialisten is per segment opnieuw ingesteld op € 135,50. Onderstaande tabel geeft per specialisme weer met welk percentage het uurtarief wijzigt ten opzichte van prijspeil 2008, berekend augustus 2007.

Specialisme	Segment	2007	Wijziging1	2008/1	Wijziging2	2008/2
Allergologie	A	€ 126,40	5,62%	€ 133,50	7,20%	€ 135,50
Anesthesiologie	A	€ 79,27	68,41%	€ 133,50	70,93%	€ 135,50
Cardiologie	A	€ 142,69	-6,44%	€ 133,50	-5,04%	€ 135,50
Cardio-pulmonale chirurgie / thorax	A	€ 116,94	14,16%	€ 133,50	15,87%	€ 135,50
Dermatologie	A	€ 115,18	15,91%	€ 133,50	17,64%	€ 135,50
Gastro-enterologie	A	€ 98,44	35,62%	€ 133,50	37,65%	€ 135,50
Gynaecologie	A	€ 113,90	17,21%	€ 133,50	18,96%	€ 135,50
Heelkunde	A	€ 129,20	3,33%	€ 133,50	4,88%	€ 135,50
Inwendige geneeskunde	A	€ 126,40	5,62%	€ 133,50	7,20%	€ 135,50
Keel- neus- oorheelkunde	A	€ 110,61	20,69%	€ 133,50	22,50%	€ 135,50
Kindergeneeskunde	A	€ 66,02	102,21%	€ 133,50	105,24%	€ 135,50
Klinische geriatrie	A	€ 126,40	5,62%	€ 133,50	7,20%	€ 135,50
Longgeneeskunde	A	€ 108,97	22,51%	€ 133,50	24,35%	€ 135,50
Medische microbiologie	A	€ 187,20	-28,69%	€ 133,50	-27,62%	€ 135,50
Neurochirurgie	A	€ 107,92	23,70%	€ 133,50	25,56%	€ 135,50
Neurologie	A	€ 95,80	39,35%	€ 133,50	41,44%	€ 135,50
Nucleaire geneeskunde	A	€ 143,33	-6,86%	€ 133,50	-5,46%	€ 135,50
Oogheelkunde	A	€ 105,25	26,84%	€ 133,50	28,74%	€ 135,50
Orthopedie	A	€ 83,62	59,65%	€ 133,50	62,04%	€ 135,50
Pathologische anatomie	A	€ 89,06	49,90%	€ 133,50	52,14%	€ 135,50
Plastische chirurgie	A	€ 103,92	28,46%	€ 133,50	30,39%	€ 135,50
Psychiatrie	A	€ 126,40	5,62%	€ 133,50	7,20%	€ 135,50
Radiologie	A	€ 90,32	47,81%	€ 133,50	50,02%	€ 135,50
Radiotherapie	A	€ 106,46	25,40%	€ 133,50	27,28%	€ 135,50
Reumatologie	A	€ 79,91	67,06%	€ 133,50	69,57%	€ 135,50
Urologie	A	€ 125,63	6,26%	€ 133,50	7,86%	€ 135,50
Alle specialismen	B	€ 147,50	-9,49%	€ 133,50	-8,14%	€ 135,50

Tabel 3 - Wijziging uurtarief per 01-01-2008

De tabel toont links van de rode lijn de in augustus bekende uurtarieven 2008, rechts het nieuwe uurtarief. Voor elk specialisme neemt de honorariumomzet toe ten opzichte van het in augustus berekende prijspeil 2008, in het geval dat het volume van het B-segment niet verandert door de sterk versimpelde omzetting van SEH-productie.

1.6 Resultierend effect

Op basis van de omzetontwikkeling per genomen stap is de volgende te concluderen:

- Het cumulatief effect van alle invloedsfactoren betekent voor veel specialismen een grote wijziging van de honorariumomzet.
- Het effect van het wegvallen van de incidentele compensatie Enkelvoudig Consult, de toepassing van nieuwe gegevens en het gebruik van nieuwe normtijden is vaak negatief.
- De invoering van het nieuwe uurtarief per 2008 werkt vaak positief. Dit effect kan worden gedrukt als een specialisme al een flink B-segment had in 2007.

Dit betekent dat de honoraria medisch specialisten er per 2008 heel anders uitzien dan in 2007.